

Research Paper:

Evaluation of Marital Satisfaction and its Related Factors in Women Referred to Jahrom Women's Clinic in 2021

Athar Rasekh Jahromi¹, Navid Kalani², Farideh Mogharab³, Rezvan Heidari⁴

1. Department of Obstetrics and Gynecology, Women's Health and Disease Research Center, Jahrom University of Medical Sciences, Jahrom, Iran.
2. Research center for social Determinants of Health, Jahrom University of Medical Sciences, Jahrom, Iran.
3. Women's Health and Disease Research Center, Jahrom University of Medical Sciences, Jahrom, Iran.
4. Vice Chancellor for Health, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran.

Citation Rasekh Jahromi A, Kalani N, Mogharab F, Heidari R. Evaluation of Marital Satisfaction and its Related Factors in Women Referred to Jahrom Women's Clinic in 2021. Qom University of Medical Sciences Journal. 2021; 15(8):540-549. <http://dx.doi.org/10.32598/qums.15.8.2069.2>

doi <http://dx.doi.org/10.32598/qums.15.8.2069.2>

Received: 09 Aug 2021

Accepted: 20 Oct 2021

Available Online: 01 Oct 2021

ABSTRACT

Background and Objectives Marital satisfaction is one of the concepts that causes sexual health in a person and one of the most important factors in the family is marital satisfaction. The aim of this study was to investigate marital satisfaction in women referred to the gynecology clinic in Jahrom.

Methods The present study is a descriptive-analytical study that was conducted in 2021 with the participation of 194 women referring to the women's clinic in Jahrom city using easy and accessible sampling. The data collection tools were demographic-social characteristics and Inrich Marital Satisfaction Questionnaire.

Results The majority of women (49%) had high marital satisfaction and 19.1% had very high marital satisfaction. There was a significant inverse correlation between cohabitation and marital satisfaction ($P=0.03$, $r=-0.2$). Also, a significant inverse correlation was observed between the number of children and the level of marital satisfaction ($P=0.002$, $r=-0.2$). There was a significant relationship between income level and marital satisfaction ($P=0.04$)

Conclusion The rate of marital satisfaction in women in Jahrom is in the medium to high range and the component of cohabitation and the number of children was one of the factors that played a role in improving marital satisfaction of women. Therefore, demographic factors are related to the level of marital satisfaction of individuals and due to the effect of marital satisfaction on family strength and stability, it is necessary to consider in planning social, environmental and demographic characteristics of couples to improve the health of families

Keywords:

Women, Women's clinic, Marital satisfaction, Related factors

* Corresponding Author:

Farideh Mogharab, PhD.

Address: Women's Health and Disease Research Center, Jahrom University of Medical Sciences, Jahrom, Iran.

Tel: +98 (917) 1913526

E-Mail: mogharabfaride@gmail.com

مقاله پژوهشی:

بررسی رضایت زناشویی و عوامل مرتبط با آن در زنان مراجعه کننده به کلینیک زنان شهرستان
چهرم در سال ۱۳۹۹اطهر راسخ جهرمی^۱، نوید کلانی^۲، فریده مقرب^۳، رضوان حیدری^۴

۱. دانشکده پزشکی، مرکز تحقیقات سلامت و بیماری‌های زنان، دانشگاه علوم پزشکی چهرم، چهرم، ایران.
۲. دانشکده پزشکی، مرکز تحقیقات مولفه‌های اجتماعی نظام سلامت، دانشگاه علوم پزشکی چهرم، چهرم، ایران.
۳. مرکز تحقیقات سلامت و بیماری‌های زنان، دانشگاه علوم پزشکی چهرم، چهرم، ایران.
۴. معاونت بهداشتی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران.

چکیده

تاریخ دریافت: ۱۸ مرداد ۱۴۰۰
تاریخ پذیرش: ۲۸ مهر ۱۴۰۰
تاریخ انتشار: ۰۹ مهر ۱۴۰۰

زمینه و هدف: رضایت زناشویی یکی از مفاهیمی است که باعث ایجاد سلامت جنسی در فرد می‌شود و یکی از مهم‌ترین علل تأثیرگذار در خانواده داشتن رضایت زناشویی است. هدف از انجام این مطالعه بررسی رضایت زناشویی در زنان مراجعه کننده به کلینیک زنان شهرستان چهرم است. **روش بررسی:** مطالعه حاضر از نوع توصیفی تحلیلی است که در سال ۱۳۹۹ با مشارکت ۱۹۴ نفر از زنان مراجعه کننده به کلینیک زنان شهرستان چهرم با استفاده از نمونه‌گیری آسان و در دسترس صورت گرفت. ابزار جمع‌آوری اطلاعات مشخصات فردی اجتماعی و پرسش‌نامه رضایت زناشویی اینریچ بود.

یافته‌ها: اکثریت زنان (۴۹ درصد) دارای رضایت زناشویی زیاد و ۱۹/۱ درصد رضایت خیلی زیاد بودند. بین مدت‌زمان زندگی مشترک و رضایت زناشویی همبستگی معکوس و معنی‌داری وجود داشت ($r = -0.2, P = 0.02$). همچنین بین تعداد فرزند و میزان رضایت زناشویی نیز همبستگی معکوس و معنی‌داری مشاهده شد ($r = -0.2, P = 0.02$). بین سطح درآمد با میزان رضایت زناشویی ارتباط معنی‌داری مشاهده شد ($r = 0.2, P = 0.04$).

نتیجه‌گیری: میزان رضایت زناشویی در زنان شهرستان چهرم در محدوده متوسط به بالاست و مؤلفه مدت‌زمان زندگی مشترک و تعداد فرزندان از عواملی بود که در بهبود رضایت زناشویی زنان نقش داشت. بنابراین عوامل جمعیت‌شناختی با میزان رضایت زناشویی افراد رابطه دارد و با توجه به تأثیر رضایت زناشویی بر استحکام و پایداری خانواده، ضروری است در تدوین برنامه‌ریزی‌های اجتماعی، ویژگی‌های محیطی و جمعیت‌شناختی زوجین جهت ارتقای سطح سلامت خانواده‌ها مد نظر قرار گیرد.

کلیدواژه‌ها:

زنان، کلینیک زنان، وضعیت تأهل، عوامل مرتبط، ازدواج

مقدمه

رابطه جنسی، یکی از عوامل مهم رضایت از زندگی زناشویی است که بر سلامتی و کیفیت زندگی زوجین مؤثر است [۵، ۶]. رضایت زناشویی شامل موضوعات مختلفی همچون درک متقابل زن و شوهر از رفتار و ویژگی‌های یکدیگر، نگرش آن‌ها نسبت به نقش ارتباط در زندگی زناشویی، نحوه حل تعارض‌ها و کشمکش‌ها، میزان رضایت از اداره مالی خانواده، توافق در نحوه استفاده از اوقات فراغت، خشنودی از روابط جنسی و عاطفی، توافق درباره داشتن فرزند و درک واقع‌گرایانه از تأثیر فرزندان بر روابط زناشویی، هماهنگی احساسات و علایق مربوط به دوستان و آشنایان،

خانواده به عنوان یکی از نهادهای اصلی جامعه، مهم‌ترین مکان پرورش جسم و روح افراد است. در این میان رضایت از روابط زوجین، اصلی‌ترین و عمده‌ترین نقش را برعهده دارد [۱، ۲]. رضایت زناشویی می‌تواند انعکاسی از میزان شادی افراد از روابط زناشویی و یا ترکیبی از خشنود بودن به واسطه بسیاری از عوامل مختص رابطه زناشویی باشد [۳، ۴]. رضایت جنسی برای بیشتر زوجین مهم بوده و یک موضوع فردی تلقی می‌شود. رضایت از

* نویسنده مسئول:

دکتر فریده مقرب

نشانی: چهرم، دانشگاه علوم پزشکی چهرم، مرکز تحقیقات سلامت و بیماری‌های زنان.

تلفن: ۱۹۱۳۵۲۶ (۹۱۷) ۹۸+

رایانامه: mogharrafaride@gmail.com

روش بررسی

مطالعه حاضر از نوع توصیفی تحلیلی در سال ۱۳۹۹ با مشارکت ۱۹۴ نفر از زنان مراجعه‌کننده به کلینیک زنان شهرستان جهرم با استفاده از نمونه‌گیری آسان و دردسترس صورت گرفت. حجم نمونه بر اساس مطالعه جمالی و زارعی [۱۹] طبق فرمول کوکران با خطای نوع اول ۵ درصد، توان ۹۰ درصد و میزان دقت ۳ درصد، ۱۹۴ نفر محاسبه شد.

معیارهای ورود شامل رضایت برای شرکت در مطالعه، متأهل بودن و سواد خواندن و نوشتن و معیارهای خروج از مطالعه: شامل ناقص بودن پرسش‌نامه‌ها (حتی در صورت جواب ندادن یک سؤال) بود.

ابزار جمع‌آوری اطلاعات در این مطالعه پرسش‌نامه اطلاعات جمعیت‌شناختی (سن، مدت زندگی مشترک، درآمد، وضعیت اقتصادی، تحصیلات، تعداد فرزندان، شغل، محل سکونت، نوع منزل، اعضای خانوار، سابقه مسافرت، ابتلا به کرونا) و پرسش‌نامه رضایت زناشویی اینریچ بود.

پرسش‌نامه اینریچ: پرسش‌نامه رضایت زناشویی اینریچ که فرم ۴۷سؤالی آن توسط اولسون (۱۹۹۸) طراحی شده است، شامل ۱۲ مقیاس است. این ابزار به صورت لیکرت ۵گزینه‌ای (کاملاً موافقم، موافقم، نه موافقم و نه مخالفم، مخالفم، کاملاً مخالفم) در نظر گرفته شده است که به هر یک از سؤالات، نمره ۱ تا ۵ داده می‌شود. حداقل و حداکثر نمره بین ۴۷-۲۳۵ است. سلیمانی در ایران پایایی آلفای کرونباخ این پرسش‌نامه را ۰۶۵ درصد گزارش کرد. سلیمانیان روایی هم‌زمان پرسش‌نامه ۴۷سؤالی رضایت زناشویی را با فرم اصلی آن (آلفای کرونباخ = ۰۹۵ درصد) محاسبه کرد. اولسون و همکاران ضریب آلفای کرونباخ پایایی آن را ۰۹۲ درصد گزارش کرده‌اند [۲۰، ۲۱].

پس از اخذ مجوزهای لازم جهت شروع مطالعه از کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی جهرم، پژوهشگران این مطالعه در کلینیک زنان شهرستان جهرم حضور یافتند و نمونه‌گیری از بیماران مراجعه‌کننده به صورت نمونه‌گیری آسان و در دسترس از افرادی که شرایط ورود به مطالعه را داشتند انجام پذیرفت. پرسش‌نامه رضایت زناشویی اینریچ در اختیار شرکت‌کنندگان قرار گرفت و به آنان در مورد اهداف مطالعه توضیح داده شد و سپس پرسش‌نامه جهت پاسخ‌گویی به سؤالات در اختیار آنان قرار داده شد. بیماران در هر زمان از مطالعه این اختیار را داشتند که در صورت عدم تمایل به پاسخ‌گویی به سؤالات، از مطالعه خارج شوند.

تجزیه و تحلیل اطلاعات

تجزیه و تحلیل اطلاعات با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۱ و آزمون‌های آماری توصیفی (میانگین، درصد و انحراف معیار)

رضایت از نقش‌های مختلف زناشویی و اعتقادات و اعمال مذهبی در زندگی زناشویی است [۷]. رضایت زناشویی در واقع نگرشی مثبت و لذت‌بخش است که زن و شوهر به جنبه‌های مختلف روابط زناشویی دارند. در واقع میزان رضایت زناشویی در هریک از مراحل چرخه زندگی خانوادگی متفاوت است [۸]. کیفیت زندگی زناشویی یکی از زیرمجموعه‌های بهزیستی و رضایت از زندگی به شمار می‌رود. تغییرات در رضایت کلی از زندگی سبب تغییر در کیفیت زندگی زناشویی می‌شود. یعنی افرادی که رضایت کلی از زندگی دارند، در حیطه زناشویی نیز رابطه خود را خوب ارزیابی می‌کنند و از این رابطه خشنود هستند [۹-۱۱]. نبود رضایتمندی زناشویی باعث مشکلات و اختلافات زیادی در بسیاری از زمینه‌ها شده، حتی در بعضی موارد زوجین را تا پای میز طلاق هم کشانده که عواقب بسیار بد و وخیم آن بر کسی پوشیده نیست [۱۲]. فقدان رضایت زناشویی عواقب مهمی از جمله اختلال روابط اجتماعی، احساس انزوا و تهایی و کاهش رضایت از زندگی و اختلافات شدید خانوادگی را در پی داشته است [۱۳]. در مطالعات، رابطه مستقیمی بین رضایت جنسی و رضایت زناشویی دیده شده است. به طوری که رضایت جنسی بیشتر، خشنودی زناشویی بیشتری را به دنبال دارد [۱۴-۱۶].

طلایی‌زاده و همکاران در مطالعه خود به بررسی رابطه رضایت زناشویی و رضایت جنسی با سلامت روان زوجین پرداختند. نتایج مطالعه حاضر نشانگر اهمیت ارتباط مثبت و معنادار بین رضایتمندی زناشویی و رضایتمندی جنسی با سلامت روان شناختی زوج‌هاست [۱۷]. معصومی و همکاران در مطالعه خود به بررسی میزان رضایت زناشویی در زنان مراجعه‌کننده به مراکز سلامت همدمان پرداختند. نتایج مطالعه نشان داد میزان رضایت زناشویی در زنان شهر همدان در محدوده متوسط است [۱۸]. کاظمی و همکاران در مطالعه خود به بررسی عوامل مرتبط با رضایت زناشویی در زنان باردار شکم اول مراجعه‌کننده به مراکز جامع سلامت شهر سنندج در سال ۱۳۹۷ پرداختند. نتایج این مطالعه نشان داد اکثریت زنان باردار شکم اول از رضایت زناشویی متوسط روبه بالایی برخوردارند [۱۹].

رضایت از زندگی زناشویی از عوامل بسیار مهم در زندگی است که باعث شده زوجین آرامش را در زندگی یافته و با آرامش و رضایت آن‌ها، فرزندان نیز در خانواده به‌خوبی تربیت شده و آثار آن را در جامعه از خود نشان دهند. بنابراین با توجه به اهمیت رضایت از زندگی زناشویی در تحکیم بنیاد خانواده و تأثیر آن بر ارتقای کیفیت زندگی زوجین، مطالعه حاضر با هدف سنجش میزان رضایت زناشویی و بررسی عوامل مرتبط با آن در زنان مراجعه‌کننده به کلینیک زنان شهرستان جهرم طراحی شد. با این امید که بتوان از طریق درک بهتر این روابط، کیفیت رضایت زناشویی و عوامل مؤثر بر آن را شناسایی کرد و به سیاست‌گذاران جامعه برای تدوین بهتر مداخلات و برنامه‌ها در جهت بهبود کیفیت روابط زناشویی کمک کرد.

۹۵ و بیشترین مقدار برابر ۲۳۵ بود. همچنین میانگین نمرات میزان رضایت زناشویی این افراد برابر $170/6 \pm 27/8$ بود. با رده‌بندی میزان رضایت زناشویی به ۵ رده، مشخص شد که اکثریت افراد (۴۹ درصد) دارای رضایت زناشویی زیاد و ۱۹/۱ درصد خیلی زیاد بودند. همچنین ۲۷/۵ درصد دارای رضایت زناشویی متوسط و ۴/۴ درصد کم بودند، ولی هیچ‌یک در رده خیلی کم قرار نداشتند.

نتایج نشان داد که بین میزان رضایت زناشویی و متغیرهای سن و تعداد فرزندان، همبستگی معنی داری وجود ندارد ($P=0/002$).

و استنباطی (آنالیز واریانس یک‌طرفه و ضریب همبستگی اسپیرمن) و در سطح معنی‌داری $P < 0/05$ انجام شد.

یافته‌ها

میانگین سنی $33/8 \pm 8/4$ سال بین (۵۲-۱۸ سال) بودند. بیشتر این افراد (۳۵/۲ درصد) را کسانی تشکیل می‌دادند که بین ۵ تا ۱۵ سال از زندگی مشترک آنان سپری شده بود. سایر متغیرهای جمعیت‌شناختی در جدول شماره ۱ ذکر شده است.

کمترین میزان رضایت زناشویی در بین شرکت‌کنندگان برابر

جدول ۱. اطلاعات جمعیت‌شناختی زنان شرکت‌کننده در مطالعه

متغیر	رده‌ها	تعداد (درصد)
سن	کمتر از ۳۰ سال	۷۷(۳۹/۷)
	بین ۳۰ تا ۴۰ سال	۸۲(۴۲/۳)
	بین ۴۰ تا ۵۰ سال	۲۷(۱۳/۹)
مدت زندگی مشترک	پیش از ۵ سال	۸(۴/۱)
	کمتر از ۵ سال	۶۷(۳۴/۴)
	بین ۵ تا ۱۵ سال	۶۸(۳۵/۱)
درآمد	بین ۱۵ تا ۲۵ سال	۳۷(۱۹/۲)
	بیش از ۲۵ سال	۲۲(۱۱/۳)
	کمتر از یک میلیون تومان	۴۸(۲۴/۷)
وضعیت اقتصادی	بین یک تا دو میلیون تومان	۶۰(۳۰/۹)
	بین دو تا سه میلیون تومان	۴۲(۲۱/۸)
	بین سه تا چهار میلیون تومان	۲۱(۱۰/۸)
تحصیلات	۴ میلیون تومان و بیشتر	۹(۴/۶)
	اعلام نشده	۱۴(۷/۲)
	ضعیف	۲۵(۱۲/۹)
تعداد فرزند	متوسط	۱۳۱(۶۷/۵)
	خوب	۳۲(۱۶/۵)
	اعلام نشده	۶(۳/۱)
شغل	بی‌سواد	۱۷(۸/۸)
	دیپلم	۱۱۱(۵۷/۲)
	فوق دیپلم	۱۲(۶/۲)
محل سکونت	لیسانس	۵۰(۲۵/۷)
	فوق لیسانس	۴(۲/۱)
	هیچ	۳۸(۱۹/۶)
نوع منزل	یک	۵۹(۳۰/۳)
	دو	۴۹(۲۵/۳)
	سه	۳۴(۱۷/۴)
اعضای خانوار	چهار و بیشتر	۱۴(۷/۲)
	اعلام نشده	۱۰(۵/۲)
	خانهدار	۱۶۶(۸۵/۶)
سابقه مسافرت	شاغل	۲۸(۱۴/۴)
	شهر	۱۵۱(۷۷/۸)
	روستا	۴۳(۲۲/۲)
ابتلا به کرونا	ویلاهی	۷۰(۳۶/۱)
	آپارتمان	۷۰(۳۶/۱)
	اعلام نشده	۵۴(۲۷/۸)
سابقه مسافرت	دو نفر	۴۲(۲۱/۶)
	سه نفر	۶۳(۳۲/۵)
	چهار نفر	۵۷(۲۹/۴)
ابتلا به کرونا	پنج نفر و بیشتر	۳۲(۱۶/۵)
	خیر	۱۸۳(۹۴/۳)
	بله	۱۱(۵/۷)
سابقه مسافرت	خیر	۱۹۳(۹۹/۵)
	بله	۱(۰/۵)
	بله	

جدول ۲. ارتباط بین سن، مدت زمان زندگی مشترک و تعداد فرزندان با میزان رضایت زناشویی

متغیرها	ضریب همبستگی	r	P
سن و رضایت زناشویی	پیرسن	-۰/۱	۰/۱۶
مدت زمان زندگی مشترک و رضایت زناشویی	پیرسن	-۰/۲	۰/۰۳۰
تعداد فرزند و رضایت زناشویی	اسپیرمن	-۰/۲	۰/۰۰۲

مجله
دانشگاه علوم پزشکی قم

طبق انتظار، نتیجه مشابهی بر اساس وضعیت اقتصادی به دست آمد و ملاحظه شد که بین افراد با سطوح مختلف وضعیت اقتصادی از نظر میزان رضایت زناشویی تفاوت معنی داری وجود دارد ($F_{(3,11)}=8, P<0/001$).

بین میزان رضایت زناشویی و تعداد فرزندان نیز ارتباط معنی داری مشاهده شد ($F_{(3,11)}=2/5, P=0/048$). ملاحظه می شود که با افزایش تعداد فرزندان، میزان رضایت زناشویی مرتباً کاهش می یابد.

بین میزان رضایت زناشویی و تعداد اعضای خانوار نیز ارتباط معنی داری مشاهده شد ($F_{(3,11)}=3/7, P=0/01$). مطابق نتایج حاصل، با افزایش تعداد افراد حاضر در خانوار، میزان رضایت زناشویی مرتباً کاهش می یابد. به گونه ای که کمترین میزان رضایت زناشویی با میانگین ۱۵۹/۳ متعلق به افرادی است که در خانوارهایی با ۵ نفر یا بیشتر زندگی می کنند و بیشترین میزان رضایت زناشویی با میانگین ۱۷۸/۴ نیز متعلق به افرادی است که در خانوارهای دو نفره به سر می برند (جدول شماره ۴).

بحث

نتایج مطالعه حاضر نشان داد که اکثریت افراد (۴۹ درصد) دارای رضایت زناشویی زیاد و ۱۹/۱ درصد خیلی زیاد بودند. همچنین ۲۷/۵ درصد دارای رضایت زناشویی متوسط و ۴/۴ درصد کم بودند، ولی هیچ یک در رده خیلی کم قرار نداشتند. به طور کلی نتایج بیانگر آن بود که میزان رضایت زناشویی زنان زیاد است و

اما بین مدت زمان زندگی مشترک و رضایت زناشویی همبستگی معکوس و معنی داری وجود داشت ($P=0/03$). همچنین بین تعداد فرزند و میزان رضایت زناشویی نیز همبستگی معکوس و معنی داری مشاهده شد ($P=0/002$). به عبارت دیگر با افزایش مدت زمان زندگی مشترک و تعداد فرزندان، میزان رضایت زناشویی به طور معنی داری کاهش می یابد (جدول شماره ۲).

نتایج حاصل از مقایسه میانگین نمرات رضایت زناشویی بر اساس محل سکونت، نوع منزل، مسافرت و شغل در جدول شماره ۳ آمده است. طبق نتایج حاصل از آزمون تی مستقل، بین افراد ساکن شهر و ساکن روستا، بین افراد ساکن منازل ویلایی و آپارتمانی، بین افراد مسافرت رفته و مسافرت نرفته و بین افراد شاغل و خانه دار از نظر میانگین میزان رضایت زناشویی تفاوت معنی داری مشاهده نشد (جدول شماره ۳).

برای مقایسه میزان رضایت زناشویی بر اساس متغیرهایی با بیش از ۲ رده، از آنالیز واریانس یک طرفه استفاده شد. طبق نتایج حاصل که در جدول شماره ۴ آمده است، بین میزان رضایت زناشویی و سطح تحصیلات تفاوت معنی داری مشاهده نشد ($F_{(3,11)}=1/1, P=0/36$). با افزایش درآمد میزان رضایت زناشویی مرتباً افزایش می یابد. به نحوی که افراد با درآمد زیر ۱ میلیون تومان در ماه با میانگین ۱۶۳/۹ کمترین و افراد با درآمد ماهیانه بالای ۴ میلیون تومان با میانگین ۱۹۲/۳ بیشترین میزان رضایت زناشویی را داشته اند.

جدول ۳. ارتباط بین محل سکونت، نوع منزل و مسافرت، شغل با میزان رضایت زناشویی

متغیر	رده ها	میانگین ± انحراف معیار	آماره تی	P
محل سکونت	شهر	۱۷۰/۵ ± ۲۹/۰	۰/۶	۰/۵۶
	روستا	۱۶۷/۸ ± ۲۳/۵		
نوع منزل	ویلایی	۱۷۴/۰ ± ۲۸/۷	۰/۵	۰/۶۱
	آپارتمان	۱۷۱/۵ ± ۲۸/۴		
مسافرت	خیر	۱۷۰/۱ ± ۲۷/۹	-۱/۴	۰/۱۵
	بله	۱۸۲/۵ ± ۲۳/۴		
شغل	خانه دار	۱۷۱/۶ ± ۲۷/۴	۱/۳	۰/۱۸
	شاغل	۱۶۴/۰ ± ۳۰/۱		

مجله
دانشگاه علوم پزشکی قم

جدول ۴. ارتباط بین درآمد، وضعیت اقتصادی و تحصیلات، تعداد فرزندان، تعداد افراد خانوار با میزان رضایت زناشویی

متغیر	رده‌ها	میانگین \pm انحراف معیار	F	P
درآمد	کمتر از یک میلیون تومان	۱۶۳/۹ \pm ۳۰/۲	۲/۶	۰/۰۴۰
	بین یک تا دو میلیون تومان	۱۶۹/۳ \pm ۳۳/۸		
	بین دو تا سه میلیون تومان	۱۷۴/۵ \pm ۳۰/۸		
	بین سه تا چهار میلیون تومان	۱۷۵/۹ \pm ۳۳/۲		
	چهار میلیون تومان و بیشتر	۱۹۲/۴ \pm ۱۳/۷		
وضعیت اقتصادی	ضعیف	۱۵۳/۸ \pm ۲۱/۶	۸/۰۳	>۰/۰۰۱
	متوسط	۱۷۲/۵ \pm ۳۷/۰		
	خوب	۱۸۱/۷ \pm ۳۷/۹		
	بی‌سواد	۱۶۸/۱ \pm ۱۳/۴		
	دیپلم	۱۷۱/۲ \pm ۲۸/۱		
تحصیلات	فوق دیپلم	۱۶۶/۸ \pm ۳۳/۰	۱/۱	۰/۳۶
	لیسانس	۱۶۷/۸ \pm ۳۰/۸		
	فوق لیسانس	۱۹۶/۵ \pm ۳۷/۱		
	هیچ	۱۸۱/۱ \pm ۲۶/۸		
	یک	۱۷۲/۰ \pm ۳۰/۴		
تعداد فرزندان	دو	۱۶۶/۱ \pm ۳۳/۰	۲/۵	۰/۰۴۸
	سه	۱۶۵/۰ \pm ۳۳/۵		
	چهار و بیشتر	۱۶۱/۶ \pm ۳۱/۱		
	دو نفر	۱۷۸/۴ \pm ۲۶/۶		
	سه نفر	۱۷۳/۲ \pm ۳۰/۰		
تعداد افراد خانوار	چهار نفر	۱۶۷/۰ \pm ۲۵/۵	۳/۷	۰/۰۱۲
	پنج نفر و بیشتر	۱۵۹/۳ \pm ۲۶/۲		

در مطالعه حاضر بین تعداد فرزندان و میزان رضایت زناشویی رابطه معکوس و معنی‌داری مشاهده شد ($r = -0.2$, $P = 0.002$). بدین صورت که با افزایش تعداد فرزندان، میزان رضایت زناشویی مرتباً کاهش می‌یابد. در مطالعه امیری مجد و همکاران در اراک نتایج نشان داد که بین تعداد فرزندان با رضایت زناشویی رابطه‌ای دیده نشد [۲۶] که با نتایج مطالعه حاضر هم‌خوانی ندارد. ملاباقری در تویسرکان رابطه‌ای بین رضایت زناشویی و تعداد فرزندان به دست نیاورد [۲۷]. نتایج مطالعات خضری و همکاران در ایزده و خلیلی در خلخال نشان داد که با افزایش تعداد فرزندان، نمره رضایت زناشویی زنان افزایش یافته است [۲۸].

در تبیین این موضوع می‌توان گفت با وجود آنکه فرزندان عامل مهمی در نشاط و استحکام روابط زوجین به شمار می‌روند، اما می‌توان این عامل را علت بخشی از ناسازگاری‌ها دانست. از سوی دیگر فرهنگ فرزندمحوری در کشور ما می‌تواند آسیب زیادی به روابط زوجین وارد کند. با تولد فرزند توجه والدین، به‌ویژه مادر، بر فرزند متمرکز می‌شود و روابط زن و شوهری به حاشیه رانده می‌شود [۲۹].

در مطالعه حاضر بین سن و رضایت زناشویی ارتباط معنی‌داری

در وضعیت مطلوبی قرار دارد. نتایج مطالعه بنائیان و همکاران نیز نشان داد که اکثر زنان مورد مطالعه دارای میزان رضایت زناشویی بالایی هستند که با نتایج مطالعه حاضر هم‌خوانی دارد [۲۲]. در مطالعه دیگری که توسط خداکرمی و همکاران انجام شد، نتایج نشان داد که اکثریت زنان باردار از رضایت زناشویی متوسط رو به بالایی برخوردار بودند [۲۳]. نتایج مطالعات فوق با مطالعه حاضر هم‌خوانی دارد. همچنین نتایج مطالعه متولی و همکاران نشان داد که زنان شاغل و غیرشاغل از رضایت زناشویی نسبی و متوسطی برخوردار بودند [۲۴]. همچنین نتایج مطالعه زارع و همکاران نیز نشان داد که اکثر پاسخ‌گویان رضایت زناشویی متوسط و نسبی برخوردار بوده‌اند [۲۵]. نتایج مطالعات مذکور با مطالعه حاضر هم‌خوانی ندارد.

زناشویی تحت تأثیر عوامل مختلفی است که بر روابط زوجین تأثیرگذار است، مانند آب و هوا، فرهنگ، موقعیت اجتماعی و میزان ارتباطات قومی و خانوادگی. به نظر می‌رسد تفاوت واحدهای پژوهش، محیط مطالعه و ابزار به‌کاررفته و نوع نمونه‌گیری در مطالعات از دلایل احتمالی تفاوت در نتایج مطالعات مورد بررسی است.

از درآمد خانوادگی بیشتر برخوردار بودند کمتر بود [۲۳]. کیانی و همکاران نیز در مطالعه خود عنوان می‌کنند هر چه درآمد خانواده بالاتر می‌رود میانگین رضایت زناشویی در زنان بالاتر می‌رود [۳۴].

به نظر می‌رسد به علت بهبود امکانات زندگی میانگین رضایت زناشویی در این زنان بالاتر می‌رود. همچنین رضایت زناشویی به میزان زیادی از تصورات فرد و رضایت از زندگی فرد متأثر می‌شود.

بین مدت‌زمان زندگی مشترک و رضایت زناشویی رابطه معکوس و معنی‌داری وجود داشت. با افزایش مدت‌زمان زندگی مشترک میزان رضایت زناشویی به طور معنی‌داری کاهش می‌یابد. نتایج مطالعه زارع و همکاران نشان داد که با افزایش مدت‌زمان زندگی مشترک، میزان رضایت زناشویی کمتر می‌شود [۲۵]. همچنین نتایج مطالعه وندورف^۱ و همکاران نیز تأییدکننده نتایج این مطالعه است [۳۵]. نتایج مطالعه خدا کرمی و همکاران نشان داد که با افزایش طول مدت ازدواج میزان رضایت زناشویی کاهش می‌یابد که نتایج این مطالعات با نتایج مطالعه حاضر هم‌خوانی دارد [۲۳]. نتایج مطالعه حاضر با مطالعه سراج و همکاران هم‌خوانی ندارد. در این مطالعه بین رضایت زناشویی و مدت‌زمان زندگی مشترک ارتباط معناداری وجود نداشت [۲۱].

به نظر می‌رسد زوج‌های جوان و کسانی که مدت زیادی از زندگی زناشویی‌شان نمی‌گذرد به دلایل مختلف از جمله وجود عشق، عدم برخورد با مشکلات، رضایت بالایی را گزارش می‌کنند، اما با افزایش طول مدت ازدواج و مواجهه با مشکلات اقتصادی و برخورد با چالش‌های جدید، رضایت زناشویی کاهش می‌یابد [۳۶].

در مطالعه حاضر بین افراد شاغل و خانه‌دار از نظر میانگین میزان رضایت زناشویی تفاوت معنی‌داری مشاهده نشد. نتایج مطالعه متولی و همکاران نشان داد که بین میانگین رضایت زناشویی در زنان شاغل و غیرشاغل تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. همچنین در مطالعه طهماسبی و همکاران نیز بین زنان شاغل و غیرشاغل از نظر میزان رضایت زناشویی تفاوت آماری معنی‌داری وجود نداشت که با نتایج مطالعه حاضر هم‌خوانی دارد [۳۷]. نتایج مطالعه میرزایی و همکاران نشان داد که میزان رضایت‌مندی زناشویی در دو گروه مردان دارای زن غیرشاغل و شاغل متفاوت است و تفاوت آماری معنی‌داری در این خصوص وجود داشت [۳۸]. نوروزی و همکاران در مطالعه خود به این نتیجه دست یافتند که شغل زنان اثر معنی‌داری بر روی میزان رضایت زناشویی نداشته است.

گلدنبرگ^۲ و همکاران در مطالعه خود نشان دادند که رضایت زناشویی، همبستگی مثبتی با اشتغال دارد [۳۹].

1. Wendorf

2. Goldenberg

وجود نداشت. نتایج مطالعه صادق‌مقدم و همکاران نشان داد که بین سن و میزان رضایت زناشویی ارتباط معنی‌داری وجود دارد [۳۰]. همچنین نتایج مطالعه زارع و همکاران هم نشان داد که بین سن و میزان رضایت زناشویی ارتباط معنی‌داری وجود دارد [۲۵]. نتایج مطالعه خداکرمی و همکاران نشان داد که سن زنان باردار با رضایت زناشویی آنان ارتباط معناداری دارد و با افزایش سن، میزان رضایت زناشویی کاهش می‌یابد [۲۳]. بخشی و همکاران نیز در مطالعه خود بیان می‌کنند که هرچه سن افراد از ۳۰ سالگی بالاتر می‌رود، رضایت زناشویی کاهش می‌یابد [۳۱]. نتایج مطالعات مذکور با مطالعه حاضر هم‌خوانی ندارد.

در مطالعات سراج و همکاران [۲۱]، بین سن و رضایت زناشویی ارتباط معنی‌داری وجود نداشت که با نتایج مطالعه حاضر هم‌خوانی دارد. ویلموت و یانگ معتقد هستند که هرچه سن ازدواج زوجین نرمال‌تر باشد، تأثیر مثبت بر میزان رضایت‌مندی زوجین دارد و هرچه سن ازدواج زوجین کمتر از سن ازدواج متعارف جامعه باشد، از میزان رضایت‌مندی زناشویی زوجین کاسته می‌شود [۳۲].

در تبیین این موضوع می‌توان گفت زوجین در سنین پایین توافق بیشتری در مسائل زناشویی خود دارند و رفته‌رفته با بالا رفتن سن و مدت‌زمان زندگی مشترک، میزان رضایت زناشویی آنان کمتر می‌شود.

در مطالعه حاضر بین میزان رضایت زناشویی بر حسب سطح تحصیلات تفاوت معنی‌داری مشاهده نشد. در مطالعات سراج و همکاران [۲۱]، بین سطح تحصیلات و رضایت زناشویی ارتباط معنی‌داری وجود نداشت که با نتایج مطالعه حاضر هم‌خوانی دارد. اما با نتایج مطالعات زارع و همکاران [۲۵]، خداکرمی و همکاران [۲۳] هم‌خوانی ندارد.

عدم هم‌خوانی می‌تواند به تفاوت‌های فرهنگی، نژادی و نگرش‌های جامعه موردبررسی مربوط باشد. با افزایش سطح تحصیلات، مهارت‌های اجتماعی، آگاهی و دانش افراد، نحوه مقابله آن‌ها با مشکلات به طور گسترده‌ای متفاوت و عملکرد آن‌ها بهتر خواهد شد.

در مطالعه حاضر بین افراد با سطوح مختلف وضعیت اقتصادی از نظر میزان رضایت زناشویی تفاوت معنی‌داری وجود داشت. به طوری که با بهبود وضعیت اقتصادی میزان رضایت زناشویی مرتباً افزایش پیدا می‌کند. مطالعات گوناگون نشان داده که یکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر بر رضایت زناشویی مسئله اقتصادی و درآمد است. چنانچه این درآمد از طرف هر دو زوج باشد، باعث سهولت در زندگی می‌شود [۳۳]. نتایج مطالعه حاضر با مطالعه سراج و همکاران هم‌خوانی ندارد [۲۱]. نتایج مطالعه خداکرمی و همکاران نشان داد که میزان رضایت زناشویی در زنانی که همسران آن‌ها درآمد خانوادگی کمتر داشتند نسبت به زنانی که

همچنین تمام اصول مربوط به ملاحظات اخلاقی هلسینکی در این مطالعه رعایت شد.

حامی مالی

معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی جهرم حامی مالی این مطالعه بوده است.

مشارکت نویسندگان

تمامی نویسندگان این مقاله به یک اندازه در نگارش سهمیم بودند.

تعارض منافع

نویسندگان تصریح می‌کنند که هیچ گونه تضاد منافعی در مطالعه حاضر وجود ندارد.

تشکر و قدردانی

از واحد توسعه تحقیقات بالینی بیمارستان پیمانیه شهرستان جهرم بابت همکاری در اجرای این مطالعه تقدیر و تشکر می‌شود. نویسندگان بر خود لازم می‌دانند تا از معاونت محترم پژوهشی دانشگاه به خاطر حمایت مالی و افراد شرکت‌کننده در این پژوهش، تشکر و قدردانی کنند.

صادق مقدم و همکاران نیز نشان دادند میزان رضایتمندی از زندگی زناشویی در زنان خانه‌دار و همسران آن‌ها بیشتر از زنان شاغل و همسرانشان است [۳۰]. نتایج مطالعه یزدان‌پناه و همکاران نیز نشان داد که همسران زنان خانه‌دار رضایت زناشویی بیشتری نسبت به زنان شاغل داشتند [۴۰]، که مطالعات مذکور با نتایج مطالعه حاضر هم‌خوانی ندارد. اشتغال زنان به عنوان یک حق و نه یک تکلیف، دارای مزایا و پیامدهای مثبت، همانند مشارکت در توسعه اجتماعی، افزایش دانش و بینش اجتماعی، آشنایی بیشتر با روش‌های افزایش بهره‌وری از امکانات مادی و معنوی خانواده، خارج شدن زن از حالت انفعالی و حضور فعال در جامعه، آشنایی بیشتر با مسائل و مشکلات زنان در نتیجه حضور در اجتماع و کمک به حل این مشکلات، بالا رفتن منزلت زن در جامعه، آشنایی بیشتر با مشکلات کسب درآمد و در نتیجه، پی بردن به ارزش کار همسر و درک بهتر او، کاهش وابستگی افراطی به شوهر و اداره کردن خود از لحاظ روانی و افزایش توان مدیریتی زنان است که کمک بسزایی در تصمیم‌گیری‌های خانواده خواهد کرد [۳۷].

به نظر می‌رسد که اشتغال زنان باعث احساس مسئولیت آن‌ها در خانه و بیرون از خانواده می‌شود و نیز نقش مرد را در داخل خانواده در تربیت فرزندان افزایش می‌دهد و نیز می‌تواند بار مالی خانواده را سبک‌تر کند.

نتیجه‌گیری

نتایج مطالعه حاضر نشان داد میزان رضایت زناشویی در زنان شهرستان جهرم در محدوده متوسط به بالاست و مؤلفه مدت‌زمان ازدواج (مدت‌زمان زندگی مشترک) و تعداد فرزندان از عواملی بود که در بهبود رضایت زناشویی زنان نقش داشت. بنابراین از یافته‌های این پژوهش نتیجه می‌گیریم عوامل جمعیت‌شناختی با میزان رضایت زناشویی افراد رابطه دارد و با توجه به تأثیر رضایت زناشویی بر استحکام و پایداری خانواده، ضروری است در تدوین برنامه‌ریزی‌های اجتماعی، ویژگی‌های محیطی و جمعیت‌شناختی زوجین جهت ارتقای سطح سلامت خانواده‌ها مد نظر قرار گیرد. از محدودیت‌های این مطالعه می‌توان به عدم شرکت آقایان و سایر بیماران مراجعه‌کننده به کلینیک‌های شهرستان جهرم در این مطالعه اشاره کرد. پیشنهاد می‌شود در مطالعات بعد پژوهش‌هایی با شرکت سایر بیماران و حضور آقایان با حجم نمونه و جامعه آماری بالاتر در جوامع مختلف و فرهنگ‌های مختلف انجام شود.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

این مقاله حاصل از طرح تحقیقاتی با کد اخلاق IR.JUMS.REC.1399.031 مصوب دانشگاه علوم پزشکی جهرم است.

References:

- [1] Shahsiah M, Bahrami F, Mohebi S. [On the relationship between sexual satisfaction and marital commitment among couples in Shahreza City, central part of Iran (Persian)]. *J Fundam Ment Health*. 2009; 11(43):233-38. [DOI:10.22038/JFMH.2009.1556]
- [2] Soroush M, Miri MR, Ghanifar MH, Salehiniya H. [Assessing the relationship between anxiety and marital satisfaction in women referred to Birjand family planning health centers (Persian)]. *J Stud Res Cent*. 2012; 17(2):1-8. http://beyhagh.medsab.ac.ir/article_604.html?lang=en
- [3] Ahmadi K, Nabipour Ashrafi M, Kimiaee SA, Afzali MH. Effect of family problem solving on marital satisfaction. *J Appl Sci*. 2010; 10(8):682-7. [DOI:10.3923/jas.2010.682.687]
- [4] Schumacher JA, Leonard KE. Husbands' and wives' marital adjustment, verbal aggression, and physical aggression as longitudinal predictors of physical aggression in early marriage. *J Consult Clin Psychol*. 2005; 73(1):28-37. [DOI:10.1037/0022-006X.73.1.28] [PMID]
- [5] Pourheydari S, Bagherian F, Doustkam M, Bahadorkhan J. [The effects of life skills training on marital and sexual satisfaction of young couples (Persian)]. *Knowledge Res Appl Psychol*. 2013; 14(51):14-22. http://jsr-p.khuis.ac.ir/article_533854.html
- [6] Movahed M, Azizi T. [A study on the relationship between the sexual satisfaction of women in a married life and conflicts between spouses, among married women in Shiraz (Persian)]. *Women Develop Polit*. 2011; 9(2):191-216. <https://www.sid.ir/en/journal/ViewPaper.aspx?ID=203960>
- [7] Khnayeki H, Tabrizi M. [Marital satisfaction through moral attitude and action (emphasis on woman society) (Persian)]. *Soc Sci*. 2009; 16(46):187-228. https://qjss.atu.ac.ir/article_5388.html?lang=en
- [8] VanLaningham J, Johnson DR, Amato P. Marital happiness, marital duration and the u-shaped curve: Evidence from a five-wave panel study. *Soc Forces*. 2001; 79(4):1313-41. <https://www.jstor.org/stable/2675474>
- [9] Pakgohar M, Vizheh M, Babaee G, Ramezanzadeh F, Abedininia N. [Effect of counseling on sexual satisfaction among infertile women referred to Tehran Fertility Center (Persian)]. *J Hayat*. 2008; 14(1):21-30. https://hayat.tums.ac.ir/browse.php?a_id=152&sid=1&slc_lang=en
- [10] Mirghafourvand M, Alizadeh Charandabi SM, Asghari Jafarabadi M, Tavananezhad N, Karkhaneh M. [Socio demographic predictors of marital satisfaction in women of reproductive age, Tabriz, Iran, 2013 (Persian)]. *Iran J Obstet Gynecol Infert*. 2013; 16(72):1-12. [DOI:10.22038/IJOGI.2013.1945]
- [11] Heidary M. [Examining the multi relationships among life satisfaction, marital satisfaction and sexual satisfaction with the life quality improvement of married women in Abadeh City (Persian)]. *Q J Women Soc*. 2018; 8(32):205-28. [DOI:10.1001.1.20088566.1396.8.32.11.6]
- [12] Zanjani H, Baghiat Esfahani Z. [The effect of employment and family life on satisfaction of the female teachers (Case Study: The employed teachers in zone one, Karaj) (Persian)]. *J Socio-Cultural Changes*. 2014; 10(39):13-31. http://journal.aukh.ac.ir/article_527963.html?lang=en
- [13] Wood ND. What works for whom: A meta-analytic review of marital and couples therapy in reference to marital distress. *Am J Fam Ther*. 2005; 33(4):273-87. https://scholar.google.com/scholar?q=What+works+for+whom:+A+meta-analytic+review+of+marital+and+couples+therapy+in+reference+to+marital+distress&hl=en&as_sdt=0,5
- [14] Keramat A, Masoomi SZ, Mousavi SA, Poorolajal J, Shobeiri F, Hazavhei SMM. Quality of life and its related factors in infertile couples. *J Res Health Sci*. 2014; 14(1):57-63. [PMID]
- [15] Breznsnyak M, Whisman MA. Sexual desire and relationship functioning: The effects of marital satisfaction and power. *J Sex Marital Ther*. 2004; 30(3):199-217. [DOI:10.1080/00926230490262393] [PMID]
- [16] Guo B, Huang J. Marital and sexual satisfaction in Chinese families: Exploring the moderating effects. *J Sex Marital Ther*. 2005; 31(1):21-9. [DOI:10.1080/00926230590475224] [PMID]
- [17] Talayizadeh F, Bakhtiyarpour S. [The relationship between marital satisfaction and sexual satisfaction with couple mental health (Persian)]. *J Thoughts Behav Clin Psychol*. 2016; 11(40):37-46. https://jtbcp.riau.ac.ir/article_939_en.html
- [18] Masoumi SZ, Soltani F, Mohamadi Y, Shayan A, Babaheydarian F, Khalili F, et al. [Evaluation of marital satisfaction in women referring to Hamadan health centers Running (Persian)]. *Nurs Develop Health*. 2021; 12(1):32-41. <http://ndhj.lums.ac.ir/article-1-288-en.html>
- [19] Kazemi A, Ranaei F, Moradi G. [Related factors for marital satisfaction in primigravida women referred to Sanandaj comprehensive health centers in 2018 (Persian)]. *Sci J Nurs, Midwifery Paramed Fac*. 2021; 6(3):25-35. https://sjnmp.muk.ac.ir/browse.php?a_id=356&sid=1&slc_lang=en
- [20] Sanayi MB, Alagheband S, Hooman A. [Scales for assessment of family and marriage (Persian)]. Tehran: Beasat; 2000. <http://opac.nlai.ir/opac-prod/bibliographic/708439>
- [21] Seraj F, Nourani S, Shakeri MT. [Correlation between transition difficulty to parenthood and marital satisfaction and its comparison in women with first and second child (Persian)]. *Iran J Psychiatr Nurs*. 2014; 2(3):1-11. http://ijpn.ir/browse.php?a_code=A-10-1-32&slc_lang=en&sid=1
- [22] Banaian SH, Parvin N, Kazemian A. [The investigation of the relationship between mental health condition and marital satisfaction (Persian)]. *Avicenna J Nurs Midwifery Care*. 2007; 14(2):52-62. http://nmj.umsha.ac.ir/browse.php?a_id=1024&sid=1&slc_lang=en
- [23] Khodakarami B, Masoumi SZ, Asadi R. [The Status and marital satisfaction factors in nulliparous pregnant females attending clinics in Asadabad City during Years 2015 and 2016 (Persian)]. *Avicenna J Nurs Midwifery Care*. 2017; 25(1):52-9. [DOI:10.21859/nmj-25017]
- [24] Motavali R, Ozgoli G, Bakhtiari M, Alavi Majd H. [Marital satisfaction and marital intimacy in employed and unemployed pregnant women of Ardebil City (Persian)]. *J Ardabil Univ Med Sci*. 2010; 9(4):315-24. <https://www.sid.ir/en/journal/ViewPaper.aspx?ID=178359>

- [25] Zare B, Safyari Jafarabad H. [The Study of marital satisfaction and its determinants on married women and men in Tehran City (Persian)]. *Q J Womens Stud Sociol Psychol*. 2015; 13(1):111-40. [DOI:10.22051/JWSPS.2015.1940]
- [26] Amiri Majd M, Zari Moghadam F. [The relationship between delightness and matrimonial satisfaction among the employed female teachers and housekeepers of Arak city (Persian)]. *J Behav Sci*. 2010; 2(4):9-21. <https://www.sid.ir/en/journal/ViewPaper.aspx?ID=199907>
- [27] Mollabagheri M, Jalalmanesh SH, Zeraati H. [Considering the rate symptoms of depression of the adolescents and its relation with the marital satisfaction of their mothers in township of Tuysarkan In 2004 (Persian)]. *J Fundamentals Ment Health*. 2006; 8(29-30):43-50. <https://www.sid.ir/en/journal/ViewPaper.aspx?ID=86182>
- [28] Khalili Z, Sadrollahi A, Gholipur F, Nazari R, Mohammadi M, Nasiri K. [Evaluation of marital satisfaction and its associated factors in female nurses in Khalkhal city, Iran (Persian)]. *Qom Univ Med Sci J*. 2015; 9(10):64-72. <http://journal.muq.ac.ir/article-1-294-fa.html>
- [29] Ghasemi HS. Incompatibility layers: An expert report on the pathology of couples relationships. *Hora*. 2008; 29:40-7. <http://ensani.ir/fa/article/111447/%D8%A2%D8%B3%DB%8C%D8%A8-%D8%B4%D9%86%D8%A7%D8%B3%DB%8C-%A7%D8%B3%D8%A7%D8%B2%DA%AF%D8%A7%D8%B1%DB%8C>
- [30] Sadegh Moghadam L, Askari F, Marouzi P, Shams H, Tahmasbi S. [Comparison of marriage satisfaction in housewives and employed women and their husbands in Gonabad (Persian)]. *Horizon Med Sci*. 2006; 12(2):45-50. https://hms.gmu.ac.ir/browse.php?a_id=42&sid=1&slc_lang=fa
- [31] Bakhshi H, Asadpour M, Khodadadizadeh A. [Correlation between marital satisfaction and depression among couples in Rafsanjan (Persian)]. *J Inflamm Dis*. 2007; 11(2):37-43. <https://journal.qums.ac.ir/article-1-78-en.html>
- [32] Bagheri A. [The relationship between marital quality and economic, social, and cultural status of the family (Persian)]. *J Fam Res*. 2004; 1(1):57-80. <http://ensani.ir/fa/article/179950>
- [33] Zare B, Safyari Jafarabad H. [The study of marital satisfaction and its determinants on married women and men in Tehran city (Persian)]. *Q J Women's Stud Sociol Psychol*. 2015; 13(1):111-40. [DOI:10.22051/JWSPS.2015.1940]
- [34] Kyani F, Madadzadeh N. Relationship between marital satisfaction and demographic variables in Postpartum Depression (PPD) Astara, 2007. *J Women Hyg*. 2010; 1(2):21-32. <https://www.sid.ir/en/Journal/ViewPaper.aspx?ID=267770>
- [35] Wendorf CA, Lucas T, Imamoglu EO, Weisfeld C, Weisfeld GE. Marital satisfaction across three cultures: Does the number of children have an impact after accounting for other marital demographics? *J Cross Cult Psychol*. 2011; 42(3):340-54. [DOI:10.1177/0022022110362637]
- [36] Attari Y, Amman Elahifard A, Mehrabi Zadeh M. [An investigation of relationships between personality characteristics and family- personal factors and marital satisfaction in administrative office personnel in Ahvaz (Persian)]. *J Educ Psychol*. 2006; 13(3):81-108. <https://www.sid.ir/en/journal/ViewPaper.aspx?ID=103546>
- [37] Tahmasebi S, Moghadasi J, Alavi A, Moradi MT. [Comparative investigation of marital satisfaction in house wives and employed women in Shaharekord (Persian)]. *Avicenna J Nurs Midwifery Care*. 2007; 14(2):20-30. <https://nmj.umsha.ac.ir/article-1-1019-en.html>
- [38] Mirzaei R, Karimi K, Shahryari P. [The effect of women's employment on marital satisfaction of men (Persian)]. *J Health Care*. 2015; 16(3):61-9. <https://www.magiran.com/paper/1387597>
- [39] Yousefi N, Nasiri G. [Review of the Persian version of the book family, therapy by Goldenberg translated by Hossein Shahi Barvati, Naqshbandi and Arjmand (Persian)]. *J Univ Textbooks Res Writ*. 2017; 20(39):96-118. http://jut.samt.ac.ir/article_25102.html?lang=fa
- [40] Yazdanpanah F, Jourkesh F, Dehghan A, Jafarnezhad A. [The effect of women's employment on marital satisfaction among employed women and housewives and their husbands in Larestan city 2018 (Persian)]. *J Jiroft Univ Med Sci*. 2019; 6(1):145-56. <http://journal.jmu.ac.ir/article-1-262-en.html>